POLGÁR A DEMOKRÁCIÁBAN

SZKA_210_03

A FEHÉRVÁRI ORSZÁGLÁTÓ NAPOK

– ÉS AZ ARANYBULLA UTÓÉLETE

A modul szerzője:
Magasi András

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

10. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Előzetes felkészülés					
A	A tanulók előzetesen megkapják a D1 melléklet négy szövegének az egyikét, és otthon elolvassák azt. Szövegkiemelővel kiugratják belőlük a legfontosabb információkat.	A foglalkozás tartalmi előkészítése, új ismeretek nyújtása Szövegértés	Egyéni munka – szövegértelmezés	D1 (Szövegek)	
I/b Tudáspróba					
A	A tanulók négyfős csoportokat alkotnak úgy, hogy minden csoportban helyet kapjon minden szöveg ismerője. Ha az osztály létszáma nem osztható néggyel, a kimaradó tanulók beülhetnek ötödiknek valamelyik csoportba, vagy kérdezők és pontozók lehetnek. A tanár egymás után teszi fel a kérdéseket. Amelyik csoport tudja a választ, jelentkezik. Minden körben az első jelentkező próbálkozhat a válaszadással. A csoportok teljesítményét a tanár (vagy a pontozó diák) a táblán jegyzi. 7 perc	A megszerzett ismeretek felfrissítése, rendszerezése Koncentráció Helytállás a versenyhelyzetben	Frontális munka – csoportok közötti vetélkedő	D2 (Kérdés-kártyák)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/a Az Árpád-kori magyar templomok					
A	A tanár képeket vetít a legépebben megmaradt Árpád-kori templomokról és az Aranybulláról. Közösen megbeszélik, hogy melyik kép mit ábrázol. 5 perc	A kor hangulatának megidézése Figyelem	Frontális munka – szemléltetés és beszélgetés		Projektor P1 (Kivetíthető képek)
I/b Az Árpád-kori magyar társadalom csoportjai					
A	A diákok – tanári ismétlő kérdések segítségével – áttekintik a XI. század és a XII. század eleji magyar társadalom jellemzőit. 5perc	Korábbi ismeretek előhívása Szóbeli kommunikáció	Frontális munka – gyors kérdések megválaszolása		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Csoportok létrehozása					
A	Minden tanuló húz egyet a D1 melléklet kártyái közül. Az azonos kártyát húzók alkotnak egy-egy csoportot. Megkapják a kártyájukon szereplő társadalmi csoport címkéjével jelölt feladatlapot (D2), és a jogi forrásokból álló D3 mellékletet. 3 perc	A csoportmunka előkészítése Szabálykövetés Együttműködés	Egész csoportos gyakorlat – csoportalakítás és a segédletek szétosztása	D1 (Kártyák) D2 (Feladatlapok) D3 (Források)	
II/b Ismeretek gyűjtése jogi forrásokból					
A	A csoporttagok szétosztják egymás között a jogszabályi részleteket, és a szövegben alkalmazott jelölésekkel választ keresnek a feladatlapjukon szereplő kérdésekre. A jegyző összesíti a külön-külön megtalált válaszokat. 10 perc	Ismeretek szerzése jogi források alapján és azok rendszerezése Szövegértés Együttműködés	Differenciált csoportmunka – mozaik	D2 (Feladatlapok) D3 (Források)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c A XIII. század végi magyar társadalom					
A	A szóvivők rövid előadások formájában bemutatják, hogy milyen információkat olvastak ki az általuk képviselt társadalmi csoportra vonatkozóan a jogi forrásokból. Ennek alapján felrajzolják a táblára a XIII. század végi magyar társadalom szerkezetének rajzát. A G csoport információi alapján megjelölik, hogy mely rétegek élveztek kiváltságokat, és milyeneket. 10 perc	A külön-külön szerzett ismeretek közös rendszerbe foglalása és ábrázolása Összefüggéslátás Szóbeli kommunikáció	Frontális munka – csoportos szóforgó és közös ábraalkotás	A csoportok által készített jegyzetek Tábla, kréta	
II/d Az országlátó napok feladatainak és működésének átalakulása					
A	Az F csoport szóvivője elmondja, hogy milyen válaszokat találtak az országlátó napokról szóló kérdésekre. 2 perc	Az előző tevékenység folytatása Összefüggéslátás Szóbeli kommunikáció	Frontális munka – az F csoport szóvivőjének meghallgatása		
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Az óra anyagának lezárása					
A	A tanulók közösen megállapítják, hogy ebben az időszakban bővült a kormányzásban résztvevők köre, és az országlátó napok intézménye fokozatosan rendi gyűléssé alakult. 4 perc	Összefüggések felismerése és rögzítése Szóbeli kommunikáció	Frontális megbeszélés a G csoport tagjainak válaszaira alapozva		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b A házi feladat kijelölése					
A	A tanulók azt a házi feladatot kapják, hogy vessék össze ezt a következtetést a tankönyvükben ugyanerről található információkkal, és a következő órán számoljanak be a tapasztalataikról. 2 perc	A vizsgált időszak leírásának megnézése a tankönyvben Összefüggéslátás	Frontális munka – tanári közlés		
III/c Értékelő lapok kitöltése					
A	Mindenki kitölti a csoportjára, illetve saját maga munkájára vonatkozó értékelő lapot, és mielőtt elhagyja az osztályt, leteszi azt a tanári asztalra. 4 perc	Önértékelés Önreflexió Önkritika	Egyéni munka – értékelés	D4 (Értékelő lap)	

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1 Prezentáció

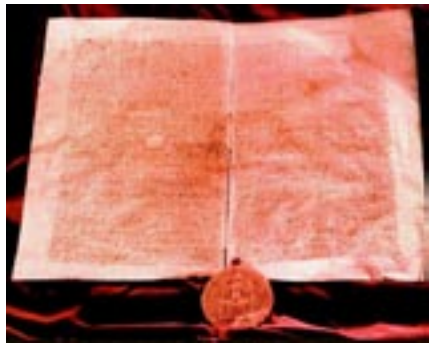

Diavetítésként (ppt formátumban) feliratozva is mellékelve!

A feliratok:
Az Árpád-kor Magyarországon – képek a kor hangulatához

1. A zsámbéki Árpád-kori templom romjai
2. A lébényi templom épen áll napjainkban is
3. Nyugati oldalán található a boltíves főbejárat
4. A kapu „bélezete" gazdagon díszített
5. A legismertebb magyarországi Árpád-kori templom Jákon épült a XIII. században
6. Krisztus és az apostolok ábrázolása a jáki templom főbejárata fölött
7. Őriszentpéter temploma is az Árpád-korban készült, román stílusban
8. 1222-ben hirdették ki II. András Aranybulláját, amit Kontuly Béla, XX. századi festő így képzelt el
9. Az Aranybulla eredeti szövege
10. Az Aranybulla nevét adó függőpecsét első oldala II. András ábrázolásával
11. Az Aranybulla nevét adó függőpecsét hátoldala. (Az Aranybulla ma az Alkotmánybíróság által használt jelkép)

Megjegyzés:

A D4 értékelő lap forrása: Bárdossy Ildikó – Dudás Margit – Pethőné Nagy Csilla – Priskinné Rizner Erika: *A kritikai gondolkodás fejlesztése* (Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei – Tanulási segédlet pedagógusok és pedagógusjelöltek számára a saját élményű tanuláshoz) alapján Pécsi Tudományegyetem, 2005